

טיב הקהילה

פ' נמדנר
ד' סיון תשפ"א
אבת סקר

המסע לפי אופק ירושלים

זמני הדלקת הנרות ומצ"ש

הדרה"ג	6:53
מוצש"ק	8:10
ר"ת	8:47

סוף זמן קריאת שמע ותפילה

סו"ת א'	8:18
סו"ת ב'	9:06
סו"ת א'	9:43
סו"ת ב'	10:16

המסע לפי שעון קיץ

גיליון מס':

566



יו"ל ע"י קהילת שבתי בבית ד'

בנשיאות מנורנו ורבנו הרה"צ

רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א

טיב הפרשה

שאל אביך ויגדך

יעשו מבלי לנטות ימין או שמאל, וגם אם לדעתם נמצאים הוריהם ומוריהם כטועים חלילה, יבטלו דעתם מפני דעת הגדולים מהם בשנים. ואפילו אם יאמרו להם על דבר שנראה לו כשמאל שהוא ימין יאמינו להם, ויעשו כדבריהם ואז יצליח ה' דרכם.

אמנם אין זה משימה קלה לבחור לבטל דעתו בפני הוריו ומוריו, ולא מפני מידת הגאווה חלילה, כי אם מסיבת היותם בטוחים ומשוכנעים כי הצדק עמם, וכפי שהגדיר זאת הרה"ק ה'ויאל משה' מסאטמאר זי"ע, באמרו בצחות לשונו: מה שהבנים חושבים שהם יותר חכמים מאביהם עוד אפשר לסבול, אבל מה שהם חושבים שהם יותר מבוגרים מאביהם, זה כבר קשה לסבול. כלומר, חושבים המה שיש להם גם חכמת חיים ונסיון החיים יותר מאביהם...

אולם עליהם להפנים הבנה זו שלאמינו של דבר גם אם נראה להם שהצדק עמם אין זה כי אם מחמת קוטן שכלם, וידיעה זו יתן להם כח לכופף את דעתם ולקיים עצת אלו העומדים מעליהם.

הוכחה לדברינו שבגיל הבוגרות אין דעתו של האדם שלם, שהרי גם בית דין של מעלה מתחשב בכך, וכפי שרואים (שבת פט): שאינם מענישים כל עוד שאין האדם בן עשרים. והוא מזה הטעם, כי כל עוד שלא זכה האדם למחצית שנות הבינה אי אפשר להגדירו כבר דעת, וגם קשה לו לכווין כל אורחותיו על דעתם של החכמים ממנו, כי עדיין מרוב קטנותו נדמה לו שהוא זה החכם מכל אדם, ועל כן גם אם שגה בדין אי אפשר עדיין להענישו. ועכ"פ יכול הצעיר ללמוד מכך שדעתו עדיין אינה שלימה, ועל כן עליו לקבל אורחות ישר מהוריו ומרבותיו.

ורק כאשר יגיע הבוגר לשנת העשרים לחייו, אז מתבשל שכלו, וגם אם עדיין אין דעתו בשל ומבושל כל צרכו, ועל אף שהינו בר דעת ויודע מה הוא עושה ולשם מי הוא עושה, עדיין אין הוא נתון ברשותו, ועדיין זקוק הוא לגדול שיעמוד על גביו שילמדוהו דרכי ותכסיסי מלחמה בהיצר החפץ ללכודו, כי אם יבור לו דרך בעצמו בקל יכול לסטות מן היושר גם אם כוונתו רצויה, מאחר שעדיין אין דעתו רחבה לדעת האין להתמודד עם המלאך העומד מולו בקרב. אולם כשהגדול יעמוד על גביו תהיה ביכולתו ליישר דרכיו ולעבוד את בוראו כדבעי, ועל כן מיום שנתמלא לו י"ג שנים מן הראוי שילך בדרך שהוריו ומוריו יסללו לפניו.

שְׂאוּ אֶת רֵאשׁ כָּל עַדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמוֹשֶׁה וְאֶת לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שְׁמוֹת כָּל זָכָר לְגִלְגָּלְתָּם: מִבְּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וּמַעְלָה כָּל יֶצֶא צָבָא בְּיִשְׂרָאֵל תִּפְקְדוּ אֹתָם לְצַבְאָתָם אֹתָהּ וְאֶתְחַן: (א, ב, ג)

הנה המפקד הזה היה ליכל יוצא צבא'. 'צבא' האמור כאן אין משמעו דוקא כפשוטו 'חיל מלחמה', אלא עיקר משמעו הוא: המון אדם המתקהל יחד, הפועל תחת משטר וסדר מסוים, על פי הוראת המנהיג העומד מעליהם. וכשמדובר ב'צבא ה' יש לומר שהכתוב מדבר על היוצאים לעבודת הקב"ה, ומטילים עליהם משימות הנצרכות למען השי"ת, וכעין שמצינו להלן (ח, כד) 'לצבא צבא בעבודת אהל מועד'. לאור האמור נמצים שאין האדם מוגדר כ'עובד ה' עד שימלאו לו עשרים שנה, שהרי רק מכן עשרים נמנה עם יוצאי הצבא העומדים לשרת בקודש. והסברא נותנת שכשם שבעבודת ה'כלל' אין פחות מכן עשרים ראוי לעבודה כך גם בעבודת ה'פרט', ברם אנן ידעינן שמיום שמתמלא לו להאדם י"ג שנה הינו בגדר 'גדול' ומחוייב בכל המצוות, ואם כן יש לבהין מאי שנא עבודת הכלל מעבודת הפרט, למה שונה העבודה הפרטית המוטלת על האדם בינו לקונו מהעבודה הציבורית למען השי"ת המוטלת עליו, למה על הפרטיות מחייבים אותו בו בשעה שעל עניני הכלל לא מניחים אותו אפילו מרצונו?

התשובה לכך היא, שכל עוד שלא מלאו לו להאדם עשרים שנה אין דעתו מבושל כל צרכו, ועל אף שהינו בר דעת ויודע מה הוא עושה ולשם מי הוא עושה, עדיין אין הוא נתון ברשותו, ועדיין זקוק הוא לגדול שיעמוד על גביו שילמדוהו דרכי ותכסיסי מלחמה בהיצר החפץ ללכודו, כי אם יבור לו דרך בעצמו בקל יכול לסטות מן היושר גם אם כוונתו רצויה, מאחר שעדיין אין דעתו רחבה לדעת האין להתמודד עם המלאך העומד מולו בקרב. אולם כשהגדול יעמוד על גביו תהיה ביכולתו ליישר דרכיו ולעבוד את בוראו כדבעי, ועל כן מיום שנתמלאו לו י"ג שנים מן הראוי שילך בדרך שהוריו ומוריו יסללו לפניו.

לא כן בעבודת הכלל! עבודת הכלל מטילים רק על מי שהינו יכול להתייחס 'לבית אבותיו ולמשפחתו', כלומר זוכה הוא לדעת, וכבר יכולים לראות בו חוליה חדשה בשרשרת הדורות, מבלי שנהיה עדיין מסופקים אם חזק הוא בהליכותיו ואם ביכולתו לנהל את אורחותיו מול הרוחות הזרות שהיצר מפיח בחלל העולם. כי העבודה שהיא לתועלת הכלל צריכים להפקיד במי שבטוחים שלא יכשלו על ידו... היוצא לנו מהאמור שהתורה היא המעידה שכל עוד שלא מלאו לו להאדם עשרים שנה אין דעתו בשילהל כל צרכה, ועדות היא בפני צעירי הצאן שעליהם לבטל דעתם בפני הוריהם ומנחיהם, ואסור להם לסמוך על דעתם ועל שכלם החלש, אלא בכל דבר שעומד בפניהם ילכו לשאלו ולהתייעץ עם ההורים או המחנכים, וכדבריהם

טיב המערכת

זמן מתן תורתנו

איש פשוט אחד היה קם מדי יום בשעה מוקדמת ויוצא לעבודתו הקשה, ובערב היה חוזר לביתו כשהוא עייף ומותש ובקושי נשאר לו קצת כח לאכול את ארוחת הערב ומיד היה נופל למיטתו ונרדם, כך עברו עליו כמה שנים עד שביום אחד נהפך עליו הגלגל, הוא זכה בהגדרת הפיס ונתעשר בעושר גדול, כמובן שיותר כבר לא הוצרך לקום מוקדם ובטח שלא נאלץ לעבוד עבודת כפיים, ומאז והלאה נהפך לאיש מכובד היושב בין שרים ומכובדים היושבים ראשונה במלכות, את יום הזכיה הוא זכר היטב ומדי שנה בהגיע התאריך הגדול היה נוהג יום לערוך משתה גדול לכל משפחתו וידידיו ועשה אותו יום חג, שהרי בו ביום נתהפך מזלו לטובה.

בנוסח התפילות של שלש רגלים אנו מכנים את חג השבועות בלשון 'זמן מתן תורתנו', מתן - מלשון מתנה, שביום זה קיבלנו את המתנה הגדולה - התורה ונהיינו לעם, והקב"ה קבע את היום הזה ליום טוב - אחד משלושה רגלים, ובכל שנה ושנה בהגיע יום זה אנו מקבלים שוב את התורה כל אחד לפום דרגה דיליה, ולכן גם צריכים להתכונן בהכנה דרבה של ספירת העומר לקראת היום הגדול של קבלת התורה, כי בלא קבלת התורה היינו כבהמות ממש, כמ"ש 'מותר האדם מן הבהמה אין', ומה שמיידח אותנו ומשנה אותנו משאר כל הברואים זה התורה הקדושה, ולכן קיבלנו במתנה את אלו הימים להתכונן בהם לקבלת התורה.

ידוע מה שכתוב בספרים כי כמו שימי הדין של ר"ה ויו"כ הם ימי דין לעיני גשמיות, כך חג השבועות הוא יום הדין לעיני רוחניות, שביום זה מחלקים את התורה בכל שנה מחדש, וקובעים לנו כמה הצלחה בלימוד התורה יהיה לנו בשנה הקרובה, ומכיון שכן הרי שזה יום דין גם לעיני גשמיות וגם לעיני רוחניות, כי כל הגשמיות תלוי ברוחניות, כמו שלמדנו בפרשה הקודמת 'אם בחקתי תלכו - ונתתי גשמיכם בעיתם', ולכן עלינו לזכור כי כל עתידנו הרוחני והגשמי תלוי ביום זה, ולנצל היטב את מעלות היום בלימוד תורה וגם בתפילות.

(ע"פ הקדמת טיב השערים שבפתיח)

ניתן לשפוע את שיחותיו של פורנו ורבנו שליט"א • במספר מיוחד וישיח באידיש: 073-2951321 • בלשון הקודש: 073-2951320



תיקון ליל שבועות

בהם בשומרם עקב רב ועם שונים אל תתערב עכ"ל.

י. נהגו כל ישראל לומר סדר התרי"ג מצוות בשבועות, משום דבעשרת הדברות יש תרי"ג אותיות כנגד תרי"ג מצוות דאורייתא ושבע דרבנן, כי הכל מרומזים בהלווחות, מה שאין הפה יכול לדבר ואין האוזן יכול לשמוע (ערוך ש"ס ד"ו).

יא. וראוי ללמוד התרי"ג מצות בס' אור השנים, וקודם למוחו יאמר לשם יחוד וכו' והריני רוצה ללמוד תרי"ג מצוות שצויה לי הבורא ית"ש ויתעלה, וכוונתי כדי לידע להזהר בהם ולשמוח ולעשות אותם, וכשיגיע לאותם מצוות הנהגין בזמן הזה יקבל על עצמו במחשבתו בשמחה עצומה בקבלה אמיתית לקיימם, כי זה עיקר ושורש הלימוד (יסוד ושורש העבודה ש"ס).

יב. הנהגין להחמיר בדאורייתא בזמן צאת הכוכבים דר"ת, וסומכין על קריאת שמע שעל המטה, יש להם ליהרהר בליל שבועות לקרוא הקריאת שמע קודם הלימוד (תשובות והנהגות להגה"ק ש"ס).

יג. הנשים אין אומרות הלימוד של ליל חג השבועות אלא ישנות כבכל לילה (עוד יוסף חי פי' וישלח).

יד. מי ששותה לצמאנו בעת לימודו, ובדעתו לשנות עוד כמה פעמים במשך הלילה, אם כיון בברכת שהכל לפטור בה כל השתיות שלאחריה, אינו מברך שנית (מ"ב סי' קפ"ד סק"ז). ומ"מ עדיף טפי שיברך בורא נפשות ויחזור ויברך שהכל על כל שתיה ושתיה (הליכות שלמה פ"ב ס"ג), ואם יש חשש שיעבור כדי שיעור עיכול בין כוס לכוס, נכון מאוד שיברך ברכה ראשונה ואחרונה על כל כוס וכוס (מנחת יצחק ח"ה סי' י"ב).

שבילי באשמורת הבוקר

טו. בהגיע עת אשמורת הבוקר קודם עלות השחר מעט יש לטבול במקוה, ועי"ן אן אנו מקבלים תוספת קדושה (שער הכוונות ש"ס).

טז. וזמנו סמוך לאור היום קודם עליית השחר בעת שמשחיר פני הרקיע כמו חצי שעה (סידור הארז"ל הר"ר שבתי ז"ל).

זהירות משיחה בטילה

יז. בשם מורי נר"י [הב"ע של סו"ט] צריך ליהרהר מאוד אחר התיקון שעשה בלילה, שלא יפסיק בשום שיחה בטילה עד אחר שאמר במוסף קדושת כתר, כי אז עולין כל קישוטי הכלה שעשה בלילה, על כן יזהר מאוד לטהר מחשבתו, על כל פנים עד כתר זה (ש"ס).

יח. ובספר פלא יועץ (ערך צדקה) כתב וז"ל: ובלבד שלא יהא יושב ובטל או מדבר דברים בטלים או אסורים עם המעלה עשן בפניו, כי עושה אלה השינה הנאה להם והנאה לעולם.

שינה קודם התפלה

יט. מי שהיה ניעור כל הלילה ורוצה לישון קודם אור היום, אסור כמו חצי שעה קודם, אף שעדיין לא הגיע זמן תפילה וק"ש, ואם מוסר שינתו לאחרים אין כאן חשש (ש"ת בין עולם סי' א').

כ. בשו"ת שבת הלוי (ח"י סי' מ"ט) כתב וז"ל: מכ"מ מהרגיל שראיתי בדבר גדול כזאת שנעשה בצבור וכולם נעורים וכולם צריכים להתוודע שוב בשעת תפילה, רק מיעוט דלא שכיח שיאחרו עי"ז תפילה הנ"ל, וכיון דאם יתפללו אחרי שניעורו כל הלילה רובם ככולם אין תפלתם תפילה כלל, כי השינה מתגברת עליהם לדלו ושללא לכוון וגם חוטפים ורודפים (ומבטלים הפיוטים), ועכשיו במאורח מתפללים במתניות ובכוונה רצויה, אלו היתה שאלה כזאת באת לפנינו מה עדיף, ספק הרגיל של לא התפלל כלל, וספק קטן דילמא יאחר עי"ש שינה, מכ"מ רובם ככולם לא מאחרים, היה בודאי דעת תורה מחייב ג"כ לדחות ספק התפילה של עכשיו כלל לפני ספק איסור שינה לפני התפלה, זהו הנראה לענ"ד היות שגם אני ראיתי גדולים טובים שעשו זה, אע"פ שמצוה גמורה לחפש דרך של שומר וכה"ג, ואני בעצמי רגיל מאבותי ורבותי

א. איתא בזהר שחסידי הראשונים היו נעורים כל הלילה ועוסקים בתורה, וכבר נהגו רוב הלומדים לעשות כן, ואיתא בשו"ע האר"י ז"ל שכל מי שבלילה לא ישן כלל ועיקר והיה עוסק בתורה, מובטח לו שישלים שנתו ולא יארע לו שום נזק, והטעם כתב המ"א ע"פ פשוטו שישאל היו ישנים כל הלילה והוצרך הקדוש ברוך הוא להעיר אותם לקבל התורה [כדאיתא במדרש] לכך אנו צריכין לתקן זה (סי' תצ"ד מ"ב ס"ס סק"א).

ב. גדל מעלת תיקון הלימוד בלילה זו מבוואר בזה"ק, וכבר נדפסו המאמרים בתיקון ליל שבועות, לכן יזהר האדם מאד ומאד בתיקון לילה זו בלמוד כסדר שנדפס בתקון ליל שבועות, ויהרר בדקדוק התיבות ממש כמו בק"ש כי טוב מעט בכוונה (יסוד ושורש העבודה שער סי' פ"ב).

ג. וז"ל ספר שער הכוונות (חוב"ש חג השבועות דודש א'): ולא עוד אלא שצריך האדם שלא לישן בלילה הזאת כלל, ולהיות כל הלילה נעורים ועוסקים בתורה, כנז' באורך בהק' ספר הזהר בפ' בראשית ובפ' אמור. ודע כי כל מי שלא ישן בלילה הזאת כלל אפילו רגע אחד, והיה עוסק בתורה כל הלילה, מובטח לו שישלים שנתו, ולא יארע לו שום נזק בשנה ההיא, וכמ"ש הרשב"י בהקדמ' בראשית וז"ל: דיפוק ההוא שתא בשלם וכי עיי"ש, ולא עוד אלא שהוראת חיי האדם בשנה ההיא תלויה בענין זה, כי אם לא ישן כלל ודאי שלא ימות בשנה ההיא, ודי בזה, ולכן פטש המנהג הזה בישראל לעסוק בתורה כל ליל חג השבועות.

ד. ובספר בן איש חי (הליכות שנה א' פירשת במדבר) כתב וז"ל: יזהרו שלא לדבר שיחת חולין כל הלילה, וצריך להם שמירה גדולה בזה בלילה זה, מפני דכל עת שיש אסיפה מאנשים הרבה, זדרכו של יצר הרע להכשילם לדבר דברי חול, ומדבר לדבר יבואו לדברים אסורים של שחוק ושל לשון הרע, ויהרו ללמוד כל סדר הלימוד של זאת הלילה, בחשק גדול ובשמחה רבה והתלהבות הלב, כי הלימוד המתוקן לזאת הלילה עושה פרי גדול למעלה, וממשיך לנפש האדם קדושה וטהרה, ויתגבר כארי לישב על המשמר בעינים פקוחות לדחות את השינה, ולא יתנמנם כלל, כי רבינו האר"י ז"ל החמיר מאד בענין השינה בזאת הלילה יותר מליל הושענא רבה, וכנזכר בשער הכוונות בדרוש הלילה הזאת עכ"ל.

ה. כתב בספר של"ה (מס' שבועות פי' נו מצוה אות ה'): וז"ל: החרדים לדבר ה' ישתדלו שיהיה מנין ביחד, דכל ביה עשרה שכינה שריא. וכתב שם עוד (פי' נו) ויחייב תוכחת מוסר וס"ת וז"ל: ומזה יתעורר האדם איך יעלה על מחשבתו לבטל מלימודו לדבר דברים בטלים, או להיות יושב בטל, הלא לפעמים אסור לבטל מלימודו אפילו בשביל מצוה כמבואר לעיל, ואיך יבטל בשביל בטלה, אשרי שזמנו דברי אלה ויתמלא החלחה, להגות בתורת ה' יומם ולילה, ואז טוב לו סלה עכ"ל.

ו. המנהג הזה נתפשט בכל מקום כולם כאחד מגדולים ועד קטנים (של"ה ס"א אות ד').

ז. סדר הלימוד בלילה זה, תחילה תורה נביאים וכתובים, ואחר כך המדרש, ואחר כך האידרא רבא, כי כן מפורש בזהר הקדוש למלעי באורייתא מתורה לנביאים ומנביאים לכתובים ובדשוות דקראי וברי' דחכמתא, ותרי"ג מצות ילמדו קודם המדרש, ואם יש להם זמן ילמדו האדרא וזוטא גם כן, והכל מודפס בסדר תיקון ליל שבועות (בן איש חי ש"ס ס"ד).

ח. מי שא"ל לו להיות ניעור כל הלילה מאיזה סיבה, לפחות ילמוד התנ"ך כדי להשלים התיקון (כפי החיים סי' תצ"ד סק"ח).

ט. וכתב בספר לב דוד להחיד"א (פיק ל"א) וז"ל: ותימה על האנשים האלה המשנים מנהג כל ישראל, דמי שאמר לקרות הלילה הזה בחבורה שהם רשבי' וחברוהי קדישין והאר"י זצ"ל הן הם אמרו שילמדו תנ"ך וכו', ומאחר דנחתו לקיים דבריהם מדוע מאנו לקבל הסדר דתקון רבנו, ואשרי הנהגה

להתפלל מיד בעלות השחר כותיקין דרך התעוררות וחמימות הלב ורובו עם עכ"ל.

טא. ולפי הנראה דכל אחד צריך להרגיש בעצמו, אימתי הזמן הנכון שיתפלל בכונה כראוי ליום קדוש זה.

טב. ההולך לישון קודם התפילה, יזהר לקרות קריאת שמע קודם השינה אם יש חשש שיאחר זמנה, או שיעמיד שומר שוודאי יעיר אותו קודם הזמן (כפי החיים סי' י"ח סק"ז).

טג. זמן קריאתה משיכיר את חבריו הרגיל עמו קצת ויכירו (שלחן ערוך סי' י"ח ס"א), והוא כחמישים דקות קודם הנץ החמה, ובדיעבד שיירא שירדם ויירא שיאחר זמנה יקרא קריאת שמע בזמן עלות השחר (ש"ס מ"ב סק"ט).

טד. ההולך לישון שינת קבע אחר עלות השחר קודם התפילה, יכול לגמור התיקון וכן יקרא קריאת שמע קודם ברכת התורה, ויברך ברכת התורה אחר שיקום משינתו (ש"ת מהרש"ג ח"א סי' ס"ב, תוספות חיים על ספר חיי אדם סי' ס' סק"ט בשם בעל הדברי חיים).

מרכות השחר

טו. הישן בלילה פחות משיעור ששים נשימות, דינו כאילו היה ע"ר (פסקי סידור הר"ב).

טז. אם ישן יותר משישים נשימות, לכו"ע מברך כל הברכות (סי' מ"ז מ"ב סק"ז).

טז. שיתין נשמן, רבו בו הדעות בשיעור זה, י"א דהוא ג' שעות, וי"א דהוא יותר מחצי שעה, וי"א דהוא שיעור מעט יותר משלשה מינוט, ע"כ בעל נפש יחמיר לפי כחו (סי' ד' באור הלכה ד"ה דוד וכו').

טז. הגיע זמן עלות השחר והוא עוסק בתורה או בתפילה, אינו צריך להפסיק וליטול ידי מיד, וכן מותר אז לילך יותר מארבע אמות קודם הנטיילה, ואף אין צריך לדקדק שלא לגעת בעיניו ובמלבושיו וכדו', ואף אם לא ישן בערב החג דאז אינו מברך ברכת התורה מספק, ויש לו לשמוע מאחר, אעפ"כ מותר בתלמוד תורה, ומ"מ אם אפשר יבקש מאחר שיוציאנו בברכה זו (הליכות שלמה ש"ס ס"ד).

טז. כשנוטל ידי בעלות השחר לא יברך על נטילת ידיים רק לאחר עשיית צרכיו, ואז יברך על נטילת ידיים ואשר יצר (מ"ב סי' ד' סק"ל).

ל. מי שלא ישן אף בערב החג, לא יברך ברכת התורה בעצמו, אלא יבקש ממי שישן שיוציאו בברכתו ויאמר מיד אחר כך איזה פסוקים, או שיכוון בברכת אהבה רבה לצאת ידי ברכת התורה, וילמוד מעט תיכף אחר שמו"ע (מ"ב סי' מ"ז סק"ח).

לא. ובשו"ע הרב (ש"ס ס"ג) כתב דאם אין לו מי שיוציאו בברכתו יברך בעצמו. ובספר כף החיים (ש"ס סק"ו), וכל בפסקי סידור הר"ב ברי' יוסף סי' מ"ז סק"ט) כתב בשם הארז"ל שלכתחילה מברך לעצמו, ועיי"ש שכתב עוד דכן המנהג פשוט דהניעור כל הלילה מברך בבוקר ברכת התורה, ואחר המנהג לא אמרין ספק ברכות להקל.

לב. אכן אם היה ישן בערב החג שינת קבע על מטתו (בספר הליכות אבן ישראל כתב שאם ישן שינת ארבע על מיטתו, לא חשיב הפסק) [אפילו אם שנתו ביום היה בבגדיו] (הליכות שלמה ס"א), אף אם בלילה שלאחריו היה ניעור כל הלילה, פסק הגאון רע"א דבזה לכו"ע צריך לברך ברכת התורה בבוקר, ואין ברכת אהבת עולם של ערבית פוטרתו אם לא למד מיד אחר התפילה (מ"ב ס"ג).

לג. יש עוד עצה, להתנות ביום קודם, שאינו רוצה לצאת בברכת התורה רק עד למחר בבוקר כשיצאה לברך (ש"ת אבן ישראל ח"ט סי' ס"א אות ב'), ובספר הליכות אבן ישראל כתב בשמו (בכת"ז) שכן ראוי לעשות.

לד. ולענין ברכת אלוקי נשמה וברכת המעביר שינה, דעת הא"ר שלא לברכם אם היה ניעור כל הלילה, ויש מפקפקין

צלותהון בכך מקבל

וכאן כולם בכרית יחד

כמה יופי וכמה הוד דקדושה שורת בחלל אווירה של בית המדרש. בשעה שנעמד הבעל קורא בסמוך לבימה המעוטרת בחן והדר, כראוי וכיאה למעמד הנשגב של קבלת התורה, ספר התורה מונח על הבימה מוכן ומזומן שיקראו בו את פרשת קבלת התורה, כולם עומדים באימה וביראה, ממתנינים בכובד ראש המהולה בשמחה וחדוה עילאה, ועם הינתן האות פותח הבעל קורא את פיו בשפה ברורה ובנעימה וחרוזי הפיוט הנורא של האקדמות מתפזרות להם בחלל בית המדרש יחד עם הנוסח העתיק המקובל לנו מדור דור, כשכל הקהל עונה לעומתו בחרוזין הבאים אחריו וחוזר חלילה.

אין מי שיוכל לתאר באמת את המעמד הנורא הוד ואת ההתעוררות הגדולה שהוא מנת חלקו של כל אחד מישראל בשעת אמירת ההקדמות, אותו פיוט קדוש ונורא אשר נתחבר לפני ולפנים על ידי רבי מאיר שי"ץ ז"ל, ונתפשט בכל תפוצות ישראל לאומרו בשעה נעלה זו של קבלת התורה, זהו ללא שום ספק אחד מן הזמנים הנעלים ביותר במהלך המאורעות שסובבות כל איש ישראל מסיבי למעגל השנה.

נתון הפיוט מתחיל בבקשת רשות מהקב"ה לומר דבריו, ואחר כך מתאר ומספר מעשי המלאכים וקדושתם, לאחר מכן מספר בשבחיו של הקב"ה, אחר כך בשבחן של ישראל, וממשיך בתיאור הויכוח בין ישראל לאומות העולם, כשאומות העולם מנסים לפתות את ישראל להשתמד ולהתבולל ח"ו, וישראל אינם מתפתים ומשיבין להם על גדולתם המצפה להם לעתיד לבוא. ומסיים בתיאור הקרב בין שור הבר והלווייתן שמהם יתקין ויעשה הקב"ה סעודה לצדיקים לעתיד לבוא, ומברך את שומעי שירתו.

ברגעים אלו יש לנצל את המקום והזמן, לבקש עבור ההצלחה בתורה ולגדול בתורה ובמעשים טובים, ולהתחנן כאן: והערב נא ה' אלקינו את דברי תורתך בפנינו, שלא נלך אחר משאות שוא ומדוחים של אומות העולם, ונזכה באמת להיות מאלו שנאמר עליהם 'צבי ואיתרעי בן ומסר לן אורייתא' (כלשון הסיום בפיוט), שהקב"ה נתן לנו את התורה לרוב אהבתו וחיבתו אותנו, אמן וכן יהי רצון.

ומובא בסידור ר' שבתי מה שקיבל ממורו האריז"ל, שביום הגדול והקדוש הזה של חג השבועות, ראוי לכוון בשעת קריאת התורה ופרשת עשרת הדברות, כאילו עומד עתה אצל הר סיני ומקבל את התורה על ידי משה רבינו ע"ה, וכאילו שומע את קול השי"ת מדבר מתוך האש 'אנוכי ה' אלוקיך ולא יהיה לך', וכל מי שמכוון את הכוונה הזאת מובטח לו שאם ירצה לחדש חידושי תורה במשך השנה הבאה יזכה לחדש חידושים של אמת.

על ידי עסק התורה נשמעין התפילות

בין כל הדיבורים הקדושים שנאמרים בסדר ההקדמות אנו אומרים שם את הדיבור הנפלא: 'צבי וְחַמִּיד וְרַגִּי, דִּילָאָן וְקִלְעוּתָא - צְלוּתְהוֹן בְּכֹן מְקַבֵּל, וְנִתְנָא בְּעוּתָא'. ופירושו הדברים הוא כך: שהקב"ה חומד ומתאוה שבני ישראל יעמלו ויתייגעו בתורה הקדושה

ובזכות היגיעה הזאת בתורה תהיה תפלתם מקובלת ויועיל בקשתם. כאן מגלה לנו בעל האקדמות יסוד נפלא, קודם כל עצם הידיעה שהקב"ה יושב ומצפה לתורה שאנו לומדים, הקב"ה משתוקק ומתאוה לשמוע כל דיבור של תורה שיוצא מפה קדוש של איש ישראל, אבל לא אז בלבד, אלא שבזכות הלימוד שאנו לומדים מקבל הקב"ה את תפילתנו לרחמים ולרצון, ועונה לבקשות שאנו מעתיירים אליו.

יסוד לזה אנו מוצאים גם בדברי חז"ל, כדאייתא במדרש תנחומא פרשת אמור, שכאשר שני בני אדם יושבין ועוסקין בתורה הקדוש ברוך הוא מקשיב להם, שנאמר (מלאכי ג) 'אז נדברו ריאה ה' איש אל רעהו ויקשב ה' וישמע', 'אמר הקדוש ברוך הוא: בזכות התורה שאתם עוסקים בה הייתי מקשיב ושומע תפילותיכם'. וכעין זה במדרש רבה פרשת כי תבוא, 'אמר ר' יהושע דסיכנין בשם רבי לוי, אמר הקדוש ברוך הוא: אם שמעת למצוותי אף אני שומע תפילתך'.

כך גם מצאנו לשון בזוהר הק' (ח"א רב): שכותב את הדברים האלו ממש, וזה לשון הזוהר: 'מאן דבעי דקדושא בריך הוא יקבל צלותיה, ישתדל באורייתא'. וביאור הדברים, שכל מי שחפץ שהקב"ה יקבל את תפילתו ישתדל בתורה שהיא עץ החיים.

הלומד תורה זוכה לחן

הרי לנו כי על ידי עסק התורה הקדושה הקב"ה מקבל את תפילתנו, והטעם לזה כתב הרה"ק רבי נחמן מברסלב ז"ע (ליקוטי מוהר"ן תורה א), דמאחר שכהיום הזה נאבד החן מבני ישראל ועבר לצד השני, וממילא כאשר בני ישראל באים בתפילה אין מקשיבים

להם כל כך, מחמת סדר חינוך רח"ל, אולם כל מי שלומד תורה אזי חוט של חן וחסד נמשך עליו ותפלתו מתקבלת.

וכה כתב בקדשו: 'דע, כי על ידי התורה נתקבלים כל התפילות וכל הבקשות שאנו מבקשים ומתפללים, והחן והחשיבות של ישראל נתעלה ונתרומם בפני כל מי שצריכין הן ברוחני הן בגשמי, כי עכשיו בעונותינו הרבים חן וחשיבות האמיתי של ישראל נפל, כי עכשיו עיקר החשיבות והחן הוא אצלם. אבל על ידי התורה נתעלה החן והחשיבות של ישראל. כי התורה נקראת (משלי ה) 'אִילַת אַהֲבִים ויעלת חן', שמעלה חן על לומדיה (עירובין נד), ועל ידי זה נתקבלין כל התפילות והבקשות'.

צלותא בעי שמעתא

כל אחד מבין שחיבים לעשות הכנה והתבוננות לפני התפילה, אי אפשר לגשת ולהתפלל בלי שום הכנה, ומה טוב חלקם ומה נעים גורלם של אלו הזוכים ללמוד קודם התפילה, כפי שהסברנו זה עתה שההכנה הטובה ביותר לתפילה הוא על ידי לימוד התורה, על ידי לימוד דברי התנאים והאמוראים, כדאייתא בספרים הקדושים שלימוד הגמרא מכלה את כל הקליפות. וכן מובא בספר הק' בית אהרן (סדר היום ה). בשם הרה"ק רבי שלמה קארלינר זע"א וזה לשונו: 'בשם אדמו"ר רש"ק זי"ע זצ"ל, למה נקרא 'גמרא' - שהוא לשון גומרא דאשא (-גחלי אש), כי בשעה שאדם לומד התורה לשמה, בוחר [לבן] להשי' למסור נפשו בשבילו, ותאב לתפלה'.

ידוע הגמרא במסכת מגילה (כח): שאומרת כי 'שמעתא בעי צילותא', דהיינו שלימוד שמועות התורה צריך להיות מתוך ישוב הדעת וצלילות המוחין, אולם הרה"ק ה'בית אהרן' פירשו בדרך חסידות, ואמר שצילותא הוא מלשון 'צלותא', דהיינו תפילה, ומה שאמרו חז"ל 'שמעתא בעי צלותא' התכוונו לרמוז שהרצוה הצלחה בלימוד התורה, 'בעי צלותא' - יש לו להתפלל על כך. וכמו כן להיפך, 'צלותא בעי שמעתא', שהרצוה שתפלתו תהיה כראוי וכהוגן, יש לו להכין עצמו טרם התפילה בלימוד התורה, ובזה תפלתו תהיה כיאות וכנכון.

ואולי גם זה בכלל מה שאמרו חז"ל (ברכות לא). 'אין עומדין להתפלל וכו' אלא מתוך הלכה פסוקה', היינו שכשלומדים היטב לפני התפילה בבחירות הראויה, זוהי ההכנה דרבה הטובה והמועיל ביותר לקראת התפילה, שהרי התפילה והלימוד אגודים יחדיו וכל אחד מהם משלים ומסייע לשני.

לכן יש מעלה גדולה באלה המוסיפים כתוספת לקדושה סדר לימוד מיוחד לפני התפילה, שיושבים ולומדים כהכנה לתפילה, והוא הכנה דרבה הלב שיוכלו להתפלל כראוי, וזהו גם החזרת עטרת החסידות ליושנה, שכידוע מן החסידים הקודמים שלא היו ניגשים להתפלל בטרם למדו דף גמרא, ואף אנו צריכים לצעוד בעקבותיהם ולנהוג במנהגייהם הטובים.

לימוד לפני התפילה בחינת גן עדן

וכבר האריכו בספ"ק ברב טוב אשר צפון ליראי ד', במנהג טוב והגון זה, שיש בו לפתוח את הלב לפני שבאים לשפון צקון לחש לפני שומע תפלה יתברך שמו. וידוע מה שכתב ה'בית אהרן' בענין זה (ליקוטים שבסוף הספר קמד, טור ב), כי הלימוד לפני התפילה הוא בחינת גן עדן ממש, וזה לשונו: 'ללמוד גמרא בחול קודם אור היום, הוא בחינת גן עדן התחתון, ובשבת קודם אור היום הוא בחינת גן עדן העליון', עכ"ל. ויש לבאר כוונתו מדוע דף גמרא לפני התפילה הוא בחינת גן עדן, היות שבבוקר בבוקר עוד לא טרוד האדם במילי דעלמא ועדיין אין לו את הדאגות המלוות את האדם במשך היום, ולכן הלימוד בשעה הזאת, שהוא בצלילות הדעת, ריבו בבחינת גן עדן ממש.

עם הספר ישוב מחשבתו הרעה

ונסיים עם ווארט נאה בענין זה שכתב הגה"ק רבי דוד מנחם באבד אבד"ק טרנאפאל, מחשובי חסידי המהר"ד מבעלזא זי"ע, בהקדמה לספרו 'חבצלת השרון', וזה לשונו: וכן אומרים בשם מרן הקדוש מהר"ש מבעלזא זצוק"ל זיעוכי"א, שפירש הקרא (אסתר ט, כה) 'ובבואה לפני המלך, אמר עם הספר ישוב מחשבתו הרעה', שכשצריך האדם לבוא לפני המלך מלכי המלכים הקב"ה להתפלל, 'אמר עם הספר' - אם אמירתו - הוא עם הספר, היינו שלמד קודם לכן תורה הקדושה, אז 'ישוב מחשבתו הרעה' - מדדכח ומתטהרת נפשו ממחשבות זרות ורעות, ויכול להתפלל, ע"כ. היינו שעל ידי הלימוד לפני התפילה, זוכין שהתפילה תהא כראוי עם מחשבות קדושות וטהורות.

ל. לענין ברכה על טלית קטן יש דעות בין הפוסקים וע"כ יראה לכוין לפטור אותה בברכה שמברך על טלית גדול (סי תצ"ד מ"ב סק"א).
ל. ושאר ברכות השחר לכו"ע יכול לברך, מפני שאין הברכות על הנאת עצמו בלבד, אלא מברכין שהקב"ה ברא צרכי העולם, ואף אם הוא אינו נהנה מ"מ אחרים נהנין, וכן המנהג פשוט ואין לשנות (שלח ערך סי' מ"ז ס"ח).

ל. י"א דסגי שנית ארעי כל שהוא [אפילי פחות משישים נישמין] ואף שלא על המיטה, בין אם הוא בלילה ובין אם הוא ביום שלפניו, כדי לברך ברכת אלוקי נשמה וברכת המעביר שינה (הליכות אבן ישראל).
ל. אם אינו מוצא מי שיוציאו יד"ח ברכת אלוקי נשמה וברכת המעביר שינה, ראוי לברכו אחר שינתו הקבוע ביום (תשובת ותנועת לוג השבועות).

<<< | הפשך עמוד הקודם | >>>
בוה, ולכן יראה לשמוע אלו שתי הברכות מאחר ויכוין לצאת ממנו, ואם ישן בלילה ששים נישמין לכו"ע יכול לברכם (ריב סי' מ"ז סק"ד).
ל. י"א דמברך כל הברכות אף שלא ישן כלל, לפי שעל מנהגו של עולם נתקן (ב"י ה"ח"ט סקמ"ט בשם האריז"ל).

מְנַחָה חֲדָשָׁה לַה'!

עַד מִמְחַרַת הַשָּׁבֶת הַשְּׁבִיעִית תִּסְפְּרוּ תַּמְשִׁים יוֹם, וְהַקְרַבְתֶּם מְנַחָה חֲדָשָׁה לַה'.

(ויקרא כג, טז)

חג השבועות יש בו כוח חידוש מופלא, כמבואר ב"כלי יקר" בפסוק זה, שהתורה הק' היא שצריכה להיות "מנחה חדשה" אצל האדם, עיין שם בדבריו הנעימים. אחד משמות החג דגן הוא "הג הביכורים", על שם הביכורים שמביאים ישראל בשמחה עצומה ובהתחדשות נפלאה מן הפירות החדשים של שנה זו. ללמדנו שיש בזה החג חידוש והתחדשות מיוחדת, כד"א בפרשת פנחס (במדבר טו, ט) "וביום הביכורים בהקריבכם מנחה חדשה לה'", רומז כאן הכתוב שזה היום מוכן ומוכשר ונכון להתחדש בו 'מנחה חדשה' בחידוש מחודש, ולהפוך כאיש חדש לגמרי.

כמו שכתב בספח"ק "אור המאיר" (חודש ספירת העומר)

וה"ק: "ואומר והקרבתם מנחה חדשה, כינוי לשכינה (וה"ק ח"ג רג). - ירצה לרמוז היינו בגשת בני ישראל לעשות בחינת 'יחוד', לחבר את השכינה הנקרא מנחה חדשה לעולמות עליונים. ולכן אמרה התורה 'מנחה חדשה', להורות כי אינו דומה מה שמעלים ומגביהים איברי שכינה שנה זו לשנה אחרת וכו'. ובפרט עתה בחג השבועות יחוד הכולל, התחברות שתי תורות תורה שבכתב עם תורה שבעל פה, ומעלה מלכות לעולם המחשבה, אזי נקרא מנחה חדשה, שלא היה בחינת העלאות איברי השכינה בענין כזה מיום הבריאה כו'. שאין יום אחד דומה ליום ב', ולא תפלה לתפלה, ובפרט יחוד הכללי הנעשה בכל שנה בחג הקדוש, בודאי נעשה בבחינה מחודשת שלא היה כזה מקודם, אשר בכל שנה ושנה נעשה בחינת יחוד חדש. וכן נוהג והולך עד ביאת הגואל לא נגמר עדיין היחוד בשלימות, כי אם מעט מעט בהמשך הזמנים, כפי ערך כשרון פעולות התעוררות התחתונים."

"ולכן בכל שנה בהגיע חג הקדוש הזה, נתוסף אצלה כביכול בחינת יחוד מחדש משנה שעברה, ולזה בא הרמז בתורתנו הקדושה 'והקרבתם מנחה חדשה לה', חדשה ודא'".
"ואם נפשך לדעת בכל מה נאות לך לגרום ככה, להעלות את השכינה כביכול בכל שנה ובנה בחינת מחודשת וזלת שנה שעברה. - רומז הכתוב שפרשת פנחס וביום הביכורים בהקריבכם מנחה חדשה לה', כנוצר. ובמה יתכן להם לגרום ככה, רומז הכתוב כמראה באצבע, בשבועותיכם" עכ"ל"ק החוצב להבות אש.

הבה נא אפוא נחדש את עצמנו בהכנה דרבה, להתחדש בהאי יומא רבא עילאה של "זמן מתן תורתנו". וכאיש אחד בלב אחד נתחדשה נא יחידיו בקבלת עול תורה ועול מלכות שמים בשמחה! - מכוח זה החידוש של "מנחה חדשה", בייחוד שכינתא קדישא המיוחד והמחודש לזו השנה בפרטיות! כקטן שנולד וכבירה חדשה!
והקרבתם מנחה חדשה לה'!

• § • § •

כשערכו האחים הקדושים רבותינו מאורי הגולה, מו"ן הרה"ק הרבי ר' אלימלך מליז'ענסק צוק"ל בעל "נועם אלימלך" עם אחיו אהובו מו"ן הרה"ק הרבי ר' זושא צוק"ל, את גלותם הידועה, היו עוברים מעיר לעיר ומכפר לכפר, מקום שלנו בו אתמול לא לנו בו למחר. - ומלבד עצם תיקון הגלות שזיכנו בו את נפשם ואת נשמתם זיכנו אחר זיכנו, בסוד חיבור שכינתא בגלותא, היו מחפשים בכל מקום מה רצון השי"ת מהם באותו מקום זייקא, ומה נשלחו לתקן בזה המקום במיוחד.

באחד מטלטולי הדרכים מצאו את עצמם האחים הקדושים בפתחי פונדק קטן, שלעת ערב היו מתכנסים שם חבורה של זקנים עמי הארץ לגלימת כוסית ושתיים... ומבליים את זמנם להבל ולריק, מתלוצצים ומשוחחים על דא ועל הא בכל מיני שטותים והבלים.

באותה שעה שנכנסו האחים אל הבית היה הפונדק מלא בחבורת הזקנים שהיתה באמצע משחק קלפים [קאסיטו] ריקני,

בורא, ובכך מתחילה עבודתו של השטן לשאת פירות, ארגזי העבירות מתמלאים בזה אחר זה בכל מיני עבירות קשות, והאיש כבר אינו נותן אל ליבו כל כך לשוב בתשובה, והסחורה השחורה נערמת להררי ארגזים מלאים עבירות, פרי עבודה של חודשים ושנים רבים, של מלך זקן וכסיל!

ברם! טען השטן בלהט, פתאום כשמתחיל הזקן להתקרב אל יום מיתתו, אחר כל העבודה רבת השנים שהכין השטן וחילו בעמל ויגיעה רבה את כל הארגזים השחורים הללו כדי לארום לו ולהורידו לבאר שחת. - הנה פתאום מתחיל לו הזקן לתת אל ליבו שיזומו האחרון עלי אדמות מתקרב... הוא מתחיל להרהר על תכלית יום פקודה, ועל הדין וחשבון שיצטרך בקרוב מאוד למסור בפני קונו. וממילא הוא חוזר בתשובה שלמה, ומתוך שמחשב את קיצו בחשבון נפש נוקב הרי הוא מתחיל לשנות את דרכיו לטובה ולעסוק כראוי בתורה ובתפילה ובקיום תכלית תפקידו בעולם! - עד שהוא נפטר לבית עולמו מתוך תשובה שלמה, כשכל שקי העבירות נמחקו ונעלמו כלעומת שבאו, ובתשובה מאהבה הרי הם גם נהפכו לזכויות!

ובכך נמצא - זעק השטן בכאב ואכזבה גדולה - שכל עבודתו הקשה רבת השנים יורדת לטמיון!

[כאשר נפסק להדיא ברמב"ם (פ"א מהל' תשובה ה"א): "התשובה מכפרת על כל העבירות, אפילו רשע כל ימיו ועשה תשובה באחרונה, אין מזכירין לו שום דבר מרשעו, שנאמר (ויחזקאל לג, יא) רשעת הרשע לא יכשל בה ביום שובו מרשעו" עכ"ל].

לפיכך, סיים ר' אלימלך את סיפורו המדהים, הגיש השטן הישן 'כתב התפטרות' וביקש לעזוב את מלאכתו! ומה ענו לו שם בית דין של מעלה? - שאל ר' זושא בהתעניינות רבה.

כדי להפיס את דעתו, דיווח ר' אלימלך בפרוטרוט, מינו תחתיו 'שטן חדש' פיקח וממולח, והנה זה החדש מצא עצה ותחבולה פשוטה, כדי להתגבר על כל הבעיה!

ומה היא עצתו? - שאל רבי זושא בקול גדול, כדי שכולם ישמעו היטב...

פשוט מאוד, הסביר רבי אלימלך, הוא החליט להטיל את כל כובד המשקל שבפיתוי האדם, להסיתו מדרך הישר, בעיקר בימי זקנותו! דווקא בעת שמתקרב קיצו ונוטה להתבונן בחשבון נפשו ותכליתו בעולם. הוא מכניס בו 'קריירות' ואדישות מיוחדת, ומשבש את דעתו להסיתו מעיקר תכלית החיים... הוא פשוט 'מסדר' לו כל מיני עיסוקים שונים ותחביבים מעניינים של שטות והבל... כך שזמנו עובר בלא משים ללא תשובה וללא תורה ומעשים טובים, וכך מצליח הוא במלאכתו!...

אוי ואבוי! נבהל ר' זושא על נפשו, אם כך מאז שנכנס השטן החדש לתפקידו, הולכים להם כל הזקנים היישר לגיהנום?

לאו דווקא! - הסביר ר' אלימלך, ישנם זקנים חכמים שהבינו מיד את התחבולה החדשה, והם המציאו לעצמם עצה טובה לענות כסיל כאילוה! וכענין שאמר הכתוב (תהלים קיט, צח) "מאויבי תחכמי מצוותיך". הם החליטו דווקא בימי הזקנה לחדש את עצמם, ולהתחדש מחדש לקראת שנות הזקנה, כד"א (שם קג, ה) "תתחדש כנשר נעורייכי!" הם קמים אפוא בגבורה ובמרץ רב

תוך שהם מתלוצצים ומתהוללים כדרכם. יתיב הבינו האחים הקדושים, התכלית הנרצה מהם במקום נידח זה...

התיישבו להם הני תרי צנתרי דדהבא, האחים האהובים, בשולחן קטן בסמיכות לחבורת הזקנים, והחלו לשוח ביניהם 'שיחת חיוזק', שבמהלכה פנה רבי אלימלך לאחיו בקול גדול ושאלו: זושא יקירי! שמעת את החדשות המסעירות? [האסטו

ג'עוהר' די וואונדערלעך נייעס?]

לא! - ענה רבי זושא בקול רם ובסקרנות גדולה, לא שמעתי כלום! ספר נא לי!

בהכמתו הבין ר' זושא, שכנראה יש לו לאחיו באמתחתו סיפור מעניין, המכוון גם אל אותה חבורת הזקנים... שלכן פונה הוא אליו בקול גדול, כדי שישמעו גם הם... לפיכך ענה אף הוא לעומתו בקול רם וחזק...

הסתובב ושמע! - פתח ר' אלימלך בסיפורו לאחיו, כשכל הזקנים היושבים לצידם שמים אוחנם כאפרכסת, כדי לשמוע היטב את החדשות המעניינות... - לאחרונה הגיע השטן לפני בית דין של מעלה, והניח על שולחנם 'כתב התפטרות'! הוא ביקש לעזוב את מלאכתו, מלאכת ההסתה והפיתוי, באכזבה גדולה!

וואס רעדסטו? [מה תג' אומר] - התפלל ר' זושא מאוד, ושאל בתמימות: אם כך, מאז התפטרותו אין כבר יותר יצר הרע בעולם?

לא בדיוק! - ענה ר' אלימלך, ההתפטרות לא התקבלה, אבל הוא קיבל עזרה מיוחדת בהעמדת שטן נוסף נמרץ לצידו! איני מבין! תהא ר' זושא, מה קרה שם למעלה בשמים? מדוע רצה השטן הישן להתפטר מתפקידו? ומה הועילו הכהצמדיו לו שטן חדש?

אספר לך הכל! אמר ר' אלימלך כממתיק סוד. - כשהזקנים נעמדים בסמוך אליהם מרותקים אל 'טיב המעשה' המופלא.

ובכן, השטן טען שם למעלה שכל עבודתו בעולם לא שווה כלום! - הנה מרגע שנולד האדם ויוצא לאוויר העולם, הוא מתחיל מיד בתפקידו להסית ולהדיח אותו אל החטא, כד"א (בראשית ד, ז) "לפתח חטאת רובץ!". - הן אמנם בימי הבחרות כשמגיע כנגדו היצר הטוב, והאדם צעיר ורענן, מוצא לו איש ישראל תמיד זמני תשובה והתחדשות. כמו בכל שנה בימים הנוראים ובשאר עתותי היצון, שהוא עושה תשובה ומתחדש מחדש, ואז צריך להתחיל את כל העבודה כל שנה מחדש...

אך אחר כך לאט לאט מזדקן לו האדם ומתיישן... רוח הנעורים וההתחדשות כבר אינה פועמת בלבבו, הוא מתקור ומצטנן בעבודת

חג השבועות
ר' מיון תשפ"א

המגיס לפי אופק ירושלים

זמני הרלקת הערות ומצ"ש

הדר"ג	6:54
מוצ"ש ק	8:11
ר"ת	8:48

סוף זמן קריאת שמע ותפילה

עלוה"ש	3:56	סוק"ש ב	9:05
נין החמה	5:36	סו"ת א	9:42
סוק"ש א	8:16	סו"ת ב	10:15

המגיס לפי שיעון קי"ו

טיב ההשגחה

סיפורי השגחה פרטית
שנשלחו לערכת ע"י הקוראים

לאחר שהתייעצתי עם חלק ממשפחות האסון במירון, הם עודדו אותי להביא סיפורי השגחה של ניצולים והוסיפו שאדברה לא כל אחד זכה להיות קורבן ציבור, שהרי בחרו אותם עם פינצטה כלשונם ובקשו לראות סיפורי השגחה אז ברשותם נביא מקבץ של סיפורים:

תכננו לצאת באוטובוס יחד עם המשפחה בזמן, אך חלק אחרו והציאה התעכבה. בדרך נזכר אחד מבני הבית שהעגלה נשארה ברחובה של עיר, וביקש מהנהג לחזור לשם, ורק אז יצאו מירונה כאשר מקבלים כל עיכוב באהבה ויודעים שזה הכל מאיתנו יתברך ומה גם שברגע שיוצאים זה כבר כאילו נמצאים במירון... במרחק חצי שעה ממירון התברשו על המאורע. חישוב פשוט מראה שאילו יצאו כמתוכנן היינו בדיוק שם במדרגות כיון שזה המקום שהוא עומד בשביל ילדי החלקה אלא שההשגחה החליטה אחרת...

בעל המעשה: מרתו רב.

...

סיפור נוסף: אשתי בקשה שלא אצא למירון בשעות הלילה אחרי ההדלקה המקומית כמנהגי מידי שנה ונימוקה עימה: שהלוא למחרת זה ערב שבת קודש ובאם לא אשן כל הלילה איך ניכנס לשבת המלכה בנחת!?

רציתי להשיב לה שיהיה בסדר ולנמק עם כל התשובות המקובלות, אך מה לעשות ורגע לפני הבקשה שלה ראיתי את הסיפור שהובא בגיליון 'טיב ההשגחה' שלפני ל"ג בעומר בה הופיע סיפור השגחה של מישהו שמע בקול אשתו לגבי נסיעה למירון בל"ג בעומר והוא לא הפסיד מהעניין עם חיזוק מהצדיק שנשאר במשך כמה שנים בבית עם הילדים מאחר ואשתו רצתה לנסוע למירון והוא הדליק נר ולמד זוהר.

אחרי כאלו סיפורים איך יכולתי בכלל להתווכח, למרות שידעתי שאשתי לא תעמוד בפרץ והיא תסכים לנסיעה ואף תשמח שאסע ואתפלל קבלתי על עצמי לא לנסוע בלילה.

אז מתי כן? נזכרתי שחבר בכולל בוקר הציע לחבר אחר אם הוא רוצה להצטרף איתו לנסיעה למירון הלך וחזר מכיוון שהוא עובד בחברת אוטובוסים ובקשו ממנו לבצע נסיעה ביום חמישי בבוקר ולחזור ריק מיד אחרי ומכיוון שכך מותר לו ואף מומלץ להביא חבר שינעים לו את הזמן בחזור מהנסיעות המתישות...

התקשרתי לרב שלי אם יש עניין לנסוע לפני ההילולה ובפרט שאין אפילו זמן לעלות לציון כי אם אך ורק בהר למטה... הרב אישר שיש עניין ואפילו כמה צדיקים שהיו באים להר למטה מתפללים וממשיכים הלאה מבלי לעלות כלל וכלל והוסיף אדרבה לך ותחטוף את הישועה שלך מוקדם.

נסעתי ובשעה חמש בערב כבר הייתי חזרה בעיר מגורי הדלק עם הקהילה והילדים מדורה שרנו ורקדנו ואף ערכנו טעודה לכבוד הרשב"י ורק מאוחר יותר שמענו את הבשורה אודות הגזירה הנוראה שקרה במירון. חשבון פשוט הראה שאילו יצאתי כמתוכנן ולא הייתי מתייחס לבקשת אשתי הייתי מגיע לתוך המזוזה ומי יודע איך זה היה נגמר!?

בעל המעשה: כ.ה.

...

עוד סיפור עד כמה הכל מושגח עד לפרטים הקטנים ביותר שמעתי שאלה ששאלו מורה הוראה לגבי ברכת הגומל וכך שאל הבחור: "הייתי שם בהדלקה עם אחי הקטן ובן דודי, אני רזה וצונם ובן דודי גדול ורחב, אחי החליק לי תחת רגליים ובן דודי התעלף, תפסתי את בן הדוד בכוחות לא לי אין לי מושג איך גררתי אותו מעט כך שהצלחתי להישען עם המרפק על בליטה קטנה בקיץ כך במשך דקות ארוכות, בן הדוד חבוק לי בעילפון בידיים ואחי הקטן בין הרגליים ומה גרם לאחי הקטן להחזיק מעמד? היה צינור של מזגן שטיפס טיפה אחרי טיפה לתוך הפה של אחי הקטן וזה מה שהחזיק אותו בחיים...

תבנית רבותי שהכל אבל הכל נעשה בהשגחה אין סופית שאפילו הטפסוף של הצינור של המזגן תוכנן בדיוק רב עם מטרה מדויקת של השגחה פרטית!!!

הפענוץ לזכות את הרבים בסיפור של השגחה פרטית

פוזנן לשלוח אל ר' שפחה ספואלס

תפקס: 15326517922 או ל: o.y.wines@gmail.com

ישן נושן מלפני עשרות בשנים, שבקושי רב ממלא את תפקידו, כשמדי פעם מגיע 'חשמלאי' אחר לתקנו... בהיכנסו בקודש פנימה אל הרב הצדיק, הציע תיכף להביא על אתר מקרר חדש גדול ויפה, שכבר משולבים בו כל השכלולים החדשים! ובכך לא יסבלו עוד משפחתו של הרב כל העת מקלקולים ותקונים... ואף יזכו להתחדש במקרר חדש ונעים, שמלבד שלל האורות היפים והנוצצים הנדלקים עם כל פתיחה של המקרר, התקינו בו מבחוץ בדלת המקרר גם ברז מים קרים לשתיה, וגם פתח לקוביות קרח קטנות! שיא החידוש...

הוא כבר ביקש לחייג תיכף בנוכחותו של הרב אל חבריו, סוכן מכשירי חשמל וותיק בירושלים, כדי 'להזמין' מיידית על חשבוננו את המקרר החדש! אולם, הרב הצדיק לא היו ניחא ליה בהצעת מתנה שכזו... הוא פנה אל הגביר הנכבד ואמר לו: שמע נא היטב ידידי, בגיל שלי כבר לא מתחדשים עם מקרר חדש... בגילאים אלו אנו מתחילים כבר לתכנן מקררים מסוג אחר... מאלו הממוקמים בשמגור... ההתחדשות המרעננת אותו כיום, איננה בטיב מקרר שכזה או בדומה לו... כי אם בטיב השיחות לקירוב בני ישראל, או בשיעורים מעמיקים, או בטיב ספרים חדשים בהפצת התורה, וכל כיוצא בזה בכל דבר התחדשות שיש בו חידוש לנשמה! ולא חידושים של הגוף וצרכיו...

הגביר ניסה להסביר שמקרר טוב וחדש יכול גם להקל במלאכת הבית, וגם יש בו יותר מקום וכו'. אך הרב עם הרבנית הצדיקים לא הסכימו בשום אופן ליהנות מן הכסף, וטענו שאפשר להסתדר גם עם המקרר הישן, אף שהוא בדיעבד גדול ובקושי רב! הכל תלוי בצורת טיב ההסתכלות על חיי עולם הזה, להשכיל ולהבין מה טיפול ומה עיקר, מה שייך לפרוודור שבעולם עובר שהיום כאן ולמחר כו', ומה שייך לטרקלין הגדול והנצחי שלאחר מאה ועשרים שנה!

[מתוך שיחת חיזוק בטיב האמונה]

§ • § • §

בשיחת מוסר אחת שדיבר מרן הגרי"ז זצוק"ל גאב"ד בריסק בפני תלמידיו, העלה על נס את ההתחדשות הנפלאה שהחזיר אביו הק' מרן הגר"ח זצוק"ל בעולם התורה ועולם הישיבות. כשבדרכו החדשה בביאור והבהרה מאירות עיניים בסברא ישרה לאמיתת של תורה, הפיח רוח חדשה בתלמידי הגדולים. - תלמידי הגר"ח שברבות הימים העמידו דת של תורה על תילה, והקימו את עולם הישיבות לתפארתה של תורה. כשהם מהלכים בדרכו של אותו זקן, ומכניסים, כל אחד בדרכו, ריענון וחידוש מופלא בתוככי עולם הישיבות ועולם התורה כנודע.

באותו מעמד הסביר הגרי"ז את ההבדל שבין תלמידי הגדולים של אביו ר' חיים זצוק"ל, וכה אמר: הנה לו יצויר שהיה הגר"ח אומר על השולחן שאינו אלא בהמה... אז הגאון ר' שמעון שקופ זצ"ל בעל "שערי יושר" היה מיד מפרש כוונת רבו כעין משל דומה בדומה, שכשם שהגדרת השולחן ותיאורו הוא בדף המונח על ארבעת הרגליים, כן הבהמה מוגדרת באותה צורה ובאותו אופן של גוף המונח על גבי ארבעת רגליו...

ואילו אני, הסביר הבריסקער רב, היית לומד ביאור כוונת דברי קדשו של מר אבא ז"ל, שכנראה המכוון הוא לתורת הקניינים, ומתכוון להשוות דרכי קניינו של השולחן לדרכי קנייני הבהמה, ששניהם פועלים מאותו גדר של חלות הקניין...

אולם הגאון ר' ברוך בער זצוק"ל בעל "ברכת שמואל", אם היה שומע מרבו הגר"ח שהשולחן הוא בהמה, היה תיכף רץ לנסות לחלוב ממנו חלב... כי אם הרבי אומר שיש כאן בהמה לפנינו, הרי בלא הפשך בענין ה' <

זוחים על הסף את כל עסקי ההבל שמביא הייצור החדש תדיר לפתחם... ומחדשים לעצמם שיעורי תורה מיוחדים, או כולל בעלי בתים, ותפילות נעלות בציבור, וכיוצא. - ובכך מנצלים היטב את סוף ימיהם עלי אדמות, בעסק התורה והתשובה כראוי, ומגיעים לעולם שכולו טוב בידיים מלאות ברכה!

כשסיימו האחים הקדושים את שיחתם ונפנו ללכת, שמעו את חבורת הזקנים מדברים בנייהם על הדברים שנקלטו באוזנם וחדרו עמוק לליבם ולנפשם מאותה שיחת קודש. ותיכף קמו ועזבו את הבליהם, והלכו כולם יחדיו אל בית המדרש, שם פתחו לאלתר 'שיעור תורה' מחודש במיוחד עבור זקנים בעלי שיבה, והתחדשו כולם לטובה, עד שלבסוף שבו בתשובה שלמה אל אביהם שבשמים!

ולמדנו כאן לקח מוסר, מגודל כוח החידוש וההתחדשות בכל גיל שהוא! ואף פעם לא מאוחר להתאזר בגבורה לחדש ולהתחדש בתורה ויראת שמים. ושלא להניח חלילה להתיישן עצמו, כד"א (ישעיה כט, יז) "ותהי יראתם אתי מצות אנשים מלומדה", רחמנא ליצלן. - כי אם בכל יום ויום יהיו בעינין כחדשים, כאילו היום נתנו! (רש"י דברים כו, טו).

[מתוך שיחה אודות מרן א"א בעל 'נעם אלימלך' ז"ע]

§ • § • §

מרן הרה"ק המפורסם רבי דוד'ל בידערמאן מלעלוב זצוק"ל, בנו יקירו וממשיך דרכו של הרה"ק רבי אלעזר מנחם מנדל מלעלוב זצוק"ל, נכנס פעם אל אחד מבתי הכנסת שבירושלים עיר הקודש, בהם היה רגיל להסתובב תדיר כדי לקרב לבות ישראל לאביהם שבשמים. והנה פוגש הוא בחתן אחד שהיה בתוך שבעת ימי המשחה, וכנראה הגיע מבתי הגנידים בעם. כדרכם של חתנים עשירים היה גם החתן דון מלושב בבגדים חדשים ונוצצים מכף רגל עד ראש, הוא אף זכה בקאפטען חדש ויפה שנתפר במיוחד עבורו ועל פי מידותיו. [בימים ההם לא היה זה נחלת הכלל, ורוב החתנים היו מקבלים בגדים ישנים שחידשום וניצו]. על ראשו היה תבוש 'שטריימל' חדש ומחודש, ומכיסו בצבץ שעון זהב יוקרתי.

התהלך לו החתן דומה למלך אנה ואנה עם כל בגדי פארו, בנעליו המצוחצחות והמבריקות צעד לכל אורך ורוחב בית המדרש תוך שהוא מסתכל בפאותיו המקורזלות, ומפעם לפעם שולף מכיסו את שעון הזהב היוקרתי ומביט בו בחביבה...

בקיצור, הוא נראה כל כולו מדושן עונג. וניכר בו שנהנה מאד מכל אותה המערכה המפוארת המקיפה אותו מכל צד! ניגש אליו הצדיק הק' רבי דוד, ואמר לו נרגשות: שמע נא טייערע חתן לעבני! גם לי היתה כזאת... קיבלתי הכל חדש ומחודש! אך לא עוד הרבה זמן מתיישן הכל ובלה, ונעשה כל ה'חתן' הגדול הזה ממש כאדם רגיל מן השורה...

אשיאן אפוא עצת אמונה, עוזב את ההתחדשות החיצוניות, של הקאפטען המבריק ושל השעון הנוצץ... - תנצל נא את המהפך הגדול שבחייך כדי ליצור התחדשות פנימית, התחדשות וחידוש מחודש בתורה בתפילה וביראת שמים! - כאשר תתמיד בהתחדשות זו היא לעולם לא תפוג חלילה! אדרבה, היא רק תוסיף להתחדש תמיד יותר ויותר, להגביר חיילים לתורה ולתעודה, ולעשות נחת רוח לבורא יתברך שמו!

[פריסת' שיחת הדרכה לתוך לפני חתונת]

§ • § • §

יהודי אמיד אחד הגיע ליעוץ בביתו של אחד מגדולי ירושלים, ובהיותו שמה נשבר המקרר [פריזידע] בבית הרב. הטכנאי שבא לתקנו הוציא את המקרר אל הפרוודור הארוך כדי לבדוקו, והעמידו בסמוך לחדר ההמתנה שבו ישב הגביר והמתין בסבלנות לתורו. כשראה העשיר את המקרר שחכו עניניו, היה זה מקרר

סיפר לי איש נאמן, מן הצורבים החשובים בירושלים קרתא דשופרא, שבהיותו בחור צעיר כבר שיתסר עמד פעם בבית הכנסת והכין את עצמו לקראת תפילת שחרית. הוא הוציא את נרתיק התפילין בדחילו ורחימו, והחל לקרוא בקול מתוך הסיודור את תפילת 'לשם יחוד' שלפני הנחת התפילין.

באותה עת נכנס אל בית הכנסת הרה"ח ר' פנחס בריזל ז"ל, שכידוע היה גבאי צדקה מפורסם, ומאסף מעות צדקה עבור עניי ירושלים. והנה שומע הוא את הבחור הצעיר קורא בנועם מתוך נוסח הלשם יחוד: "הנני מכווין בהנחת תפילין לקיים מצות בוראי, שציונו להניח תפילין וכו'".

ר' פנחס נדרך והתרגש, הוא עצר את הבחור, ואמר בהתרגשות: מה שמענו כאן? ישמעו אזניך אמרי פיך! האם מבין אתה את עומק משמעות התיבות שהוצאת זה עתה כמו פיך? - 'לקיים מצות בוראי'! הלא הוא הבורא ב"ה אשר בראך והביאך לזה העולם! הוא יתברך נוסך בך החיות תמיד, ודואג לכל מחסורך משלם! ובגודל אהבתו אליך אישית, מצווה לך אישית! להניח את התפילין הקדושים, להתקשר עמו יתברך ולהתעטר בעיטורין קדישין! - כשמתבוננים מעט בתיבות הקדושות של תפילת 'לשם יחוד' זה שלפני הנחת תפילין, ניתן לשאוב כוח חידוש עצום, והתחדשות נפלאה במצות התפילין. שלא תתקיים ח"ו כמצות אנשים מלומדה, אף שמקיימים אותה מידי יום ביומו!

ההתלהבות הגדולה שאמר בה את דבריו הנרגשים לחלה אל תוככי ליבו של הנער, והציתה בו אש להבה של חידוש מופלא במצות התפילין, והתקשרות עליון בדבקות הבורא ברוך הוא. לאחר עבוד עשר שנים תמימות (1), כשאותו נער כבר היה אברך תלמיד חכם, אבא לכמה ילדים, פגש בו שוב בר' פנחס הג"ל בבית הכנסת ונעמד לשוחח עמו מעט. הוא הזכיר לפניו את טיב אותו מקרה מרגש, וכה אמר: דע לך, שזה לי כעשר שנים! שאותם דיבורים שעודדת אותי ברוב התרגשות בחשיבות מצות התפילין נתונים עמוק בתוך ליבי. ובכל פעם שהנני ניגש להניח את התפילין הקדושות כשזוכר אני באמירת הלשם יחוד! באותם דיבורים מלהיבים, חש אני התחדשות נפלאה בקיום המצוה!

גילה לפניו ר' פנחס באותו מעמד: וכי מה חושב אתה שזה ווארט שלי? - אף אני שמעתי זאת לפני שישים וארבע שנים (2) מאחד מזקני ירושלים של מעלה, אשר עוררני עד מאוד בדיבורים הללו, בשבח נוסח הלשם יחוד' שלפני הנחת התפילין, שזיכני לגשת 'לקיים מצות בוראי'. - ואתם דיבורים עצמם עם אותה התעוררות נפלאה העברתי גם אליך!

ללמדך, כמה אפשר במילה טובה של עידוד וחיוק איש ישראלי, בפרט לבחורים וילדים צעירים, לחדש אותם בהתחדשות נעלה לתורה ומצוות! - שכן משפט אחד של עידוד שנסך חידוש גדול בלב איש ישראלי, עבר בהנחלה מדור לדור, להמשיך לחדש ולחזק לבות בני ישראל לדורות עולם, אמן.

[מתוך שיחת הכנה לקראת התחדשות השנה לפני ר"ה]

והקרבנים מצוה חדשה לחי!

א פריילעך זים טוב!

גם הייסורים הבאים עליהן מחודשים! - שהרי רפואת הגוף תליא ברפואת הנפש, ורמ"ח מצוות עשה כנגד רמ"ח איבריו של אדם, ושס"ה מצוות לא תעשה כנגד שס"ה גידים, וכל מחלה המתגלה בגוף שורשה ומקורה במחלה שבנפש ובנשמה!

בדורנו אנו, סיים הצדיק, הרי מחדש לנו הסטרא אחרא עבירות חדשות ומחודשות אשר לא שערום אבותינו, בכל מיני תנועות ההשכלה השונות המתרבים בעולם, בדרכים שונים ומשונים... וממילא גורמים גם הם למחלות שונות וייסורים מחודשים, שלא שמעו ולא ידעו מהם אבותינו!

כיצא בדבר מתאימים הדברים גם בדורנו ובזמנינו אנו, שהתחדשה בעולם בשנה אחרונה מחלת הקורונה האיומה, שכבר נספו בה מיליונים רבים בעולם רח"ל. ועדיין אין יורדים לשורשה ולמהותה בדיק, ומגלים בה תדיר 'מוטציות' חדשות ומחודשות, שאין מכירים את פשרם כלל וכלל. - שכמו כן לעומתם הרי גם העבירות והחטאים שמסית הייצר הרע לאחרונה לא היו מעולם! הוא מחדש תדיר כל מיני מכשירים טמאים שונים ומשונים, המלאים רפש ותועבה, מהרסים את הנפש ומזהמים את המוח ואת הלב, רחמנא לישזבן, ואף הם מתחדשים תמיד למיניהם חדשים לבקרים, ירחם המרחם!

והעצה היעוצה להתחדש כנגדם בחידוש תורה ועבודת השי"ת, אדרבה 'מאויבי תחכמני'! תחת חידוש של טומאה, נחזיר אנו חידוש של קדושה! כמ"ש במדרש (ויקרא רבה ג, א): "אמר הקדוש ברוך הוא, תורה חדשה מאתי תצא (עי' ישעיה נא, יז, חידוש תורה מאתי תצא)". - מנחה חדשה לה'!

[שיחת חיוק בענין ההתרחקות מן המכשירים הטמאים]

• § • § •

שום ספק שזו היא בהמה לכל דבר וענין! וכל זאת נובע מאהבת תורה עצומה! ואהבת תורת רבם הגאון הצדיק! - שכל דבר חידוש שזכו לשמוע מפי קדשו היה חביב ומחודש בעיניהם עד מאוד! ומייקרים ומעריכים אותו, כמי שלא שמעו מפיו שום דבר תורה מעולם! - על דרך המבואר בספ"ק בגודל האהבה וההתקשרות העצומה שהיו החסידים מקושרים בלב ונפש לרבותיהם, שלפעמים היה מספיק להם לשמוע מפי רבם מאמר אחד נוקב חדרי בטן ובוקע כליות ולב, שנחרט בליבם ובנפשם לשנים רבות כנודע!

כך היתה תורת הרב מתחדשת ומתברכת בקרב התלמידים תמיד, כמעייין המתגבר וכנהר שאינו פוסק, להעלות בה תמיד מנחה חדשה לה'!

[שיחה בענין 'אהבת התורה' בפני סגל תלמידי חכמים]

• § • § •

בימי של הרה"ק בעל "קדושת ציון" מבאבוב זצוק"ל הי"ד, החלה להתפשט בעולם מחלת ה'אפנדיציט', שבזמנינו ידוע מקורה ומקומה במעי העיור [סספתן], אבל בזמנו היתה זו מחלה חדשה ונדירה, שלא ידעו לא את מקורה ולא את מקומה, ואף לא את הסיבות הגורמים להתפשטותה.

ישבו אפוא טובי הווקרים שבעולם על מדוכה סבוכה זו, מה נשתנה דור זה מדורות שלפניו? ומדוע התחדשה זו המחלה דווקא בזמנים הללו?

כמה פרופסורים מומחים ידועי שם סברו, שזיהום האוויר המתגבר בעולם, עם תחילת עידן המכונאות והמכונניות שבזמנם היו מוציאים הרבה עשן רעיל, הוא הגורם למחלות המתחדשות.

חוקרים אחרים לעומתם 'גילו' לאחר מחקר מקיף ומעמיק... שתופעת מחלה זו נובעת מחידוש 'צחצוח השיניים' במברשות קשות... שבזמניהם היו המברשות גסות, ו'כנראה' תלשו ונגסו מעור החניכיים, ואתם חלקיקי עור נכנסו 'כנראה' אל המעיים, והם שגרמו 'כנראה' למחלת האפנדיציט... - לממצא חדשני זה הגיעו טובי רופאי השיניים לאחר שהוכח בבירור שרובם רובם של האנשים שלקו באותה מחלה מסורתית השתמשו במברשות גסות בעת צחצוח השיניים...

באותה תקופה נשאל פעם מרן הקדושת ציון מבאבוב, מה דעתו בענין המחלה החדשה שכל העולם מתחבט בה ואינו יודע את פשרה?

נענה הרבי הקדוש ואמר: הלא סוגיא ערוכה היא לפנינו בפ"ה דשבת (נה): "אמר רב אמי, אין מיתה בלא חטא, ואין יסורין בלא עון. אין מיתה בלא חטא, דכתיב (יחזקאל ח, ט) 'הנפש החוטאת היא תמות, בן לא ישא בעון האב, ואב לא ישא בעון הבן, צדקת הצדיק עליו תהיה, ורשעת הרשע עליו תהיה וגו'". אין יסורין בלא עון, דכתיב (תהלים פט, ג) 'ופקדתי בשבת פשעם ובנגעים עונם' וכו" ע"כ. - ואף על פי שבמסקנא דסוגיא התם (שם ע"ג) נשאר דברי רב אמי בתויבתא ע"ש, היינו רק שיש לפעמים יוצא מן הכלל שתהא מיתה בלא חטא, כדהוכיח הגמרא מישי אבי דוד, יעוין שם. אבל פשיטא שהייסורים והמחלות נשלחים כדי לעורר את ישראל לשוב בתשובה מן העבירות שבידם!

כאשר העבירות הן ישנות, גם הייסורים הבאים בעבורן ישינים ומזכרים... אך כאשר העבירות מתחדשות, ממילא

רוצה להכניס אצלך טעם טוב לשבתות הקיץ הארוכים?

הטעם המיוחד, עם התוכן המרתק והמדויק, שלא תפסיק לקרוא ולהפנים לקחי מורש לעבודת ה'.

עם סט כזה כבר לא תשא לא בעיניך "איזה סיפור אוכל לספר לילדים ותלמידים"

ספר טיב המעשיות
המשנה ברכים

ניתן להשיג בחנויות ספרים הפופולריות
הפצה ראשית פריכו הספרים בחנות הרב יצחק פרידמן 03-6194114

על הברכה יעמדו

התורמים להפצת העלון

לקבלת העלון בכייל (דוא"ל) נא לשלוח לפייל הפצו"ב

ניתן להנציח את העלון לשפחות, לברכה והצלחה או ליארצייט

גלילי 19

קשת הרשת
מחזור י"ב וקידום מיוחד
02-6257948
info@keshet-hareshet.co.il

גרפצ'יק
סל: 02-5002321

לעיני הבחור שמואל
מאיר ז"ל בן יבלחטיא
רבי ישראל יצחק
נלבע יח נסלו תנצבה.

לעיני מרת חיה
סאסא בת לאה
נלבע י"סיון
תנצבה.

שרה שיינדל
בת טילה רוה
להצלחה בכל
העניינים

האחים היקרים העומדים תמיד לימין רבינו
הרב יהודה בן שרה שיינדל
והרב שאול יחזקאל בן שרה שיינדל
וכל משפחתם - להצלחה בכל העניינים

יוסף בן
טילה רוה
לרפואה
שלימה

לעיני מרת
הינדל בת
משה ירסיהו
ובלומה

לעיני
יעקב
צבי בן
ישראל

יר"ל ע"י קהילת שבת בביית ד' | רה' ישעיהו 7 ירושלים טל: 05276-10455 078-3331109 | shivti11@gmail.com

יהודי יקרו! אל תחזיק טובה לעצמך, הנך עוזמן להדפיס ולהפיץ את העלון באזור פגורניך ולהיות שותף לזיכוי הרבים. הפענונינים יקבלו את העלון בכייל (אפשר גם ישירות לדפוס) בקובץ ההדפסה.

Anyone Interested in receiving Tiv Hakehila weekly in Hebrew or English should Email - Sheldon@hpins.net Or | zelig@gmail.com or text 718-249-7173